

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО
ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ
І КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ

для студентів
спеціальності: 035 Філологія
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
спеціалізації: 035.01 Українська мова та література
освітньої програми: 035.01.01 Українська мова і література

КИЇВ – 2023

УДК 80 : 378(072)

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсових робіт з української мови, курсових робіт з української літератури та літературної критики, курсових проєктів з прикладної філології для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література». Київ: КУБГ, 2023. 43 с.

Розробник:

Видайчук Тетяна Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови;

Рецензенти:

Дика Наталія Михайлівна, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри мовно-літературної освіти Інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Коротун Олена Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сучасних європейських мов Державного торговельно-економічного університету

Розглянуто і затверджено:

на засіданні кафедри української мови
(протокол № 10 від 04 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Михайло ВІНТОНІВ

на засіданні кафедри української літератури,
компаративістики і грінченкознавства
(протокол № 11 від 13 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Олена БРОВКО

Погоджено

з гарантом освітньої програми 035.01.01 «Українська мова і література»

Гарант освітньої програми

Тетяна ВИДАЙЧУК

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсових робіт з української мови. Курсових робіт з української літератури та літературної критики, курсових проєктів для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» розглянуто і затверджено на Вченій раді Факультету української філології, культури і мистецтва (протокол № 2 від 19 вересня 2023 року).

ЗМІСТ

I МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання)	3
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
Загальні положення	3
Принципи академічної доброчесності	10
Особливі вимоги виконання та захисту курсових робіт в умовах воєнного стану та карантинних обмежень	11
ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	12
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	12
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	17
II МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ (для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання)	20
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	20
Загальні положення	20
Принципи академічної доброчесності	25
Особливі вимоги виконання та захисту курсових проєктів в умовах воєнного стану та карантинних обмежень	26
ДОРОЖНЯ КАРТА РОБОТИ НАД ПРОЄКТОМ	26
ВИМОГИ ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ДО КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ	27
ІНШІ ФОРМИ ЗВІТНОСТІ ПРО ПІДГОТОВКУ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ	31
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ	33
ДОДАТКИ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	43

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ (для студентів 3 курсу денної та заочної форм навчання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні положення

Протягом третього року навчання студенти освітньої програми 035.01.01 «Українська мова і література» денної та заочної форм навчання виконують дві курсові роботи: у п'ятому семестрі – курсову роботу з української мови, у шостому семестрі – курсову роботу з української літератури та літературної критики; на виконання кожної курсової роботи передбачено по 30 годин (один кредит).

Мета методичних рекомендацій – надати студентам необхідну інформаційну допомогу щодо підготовки і захисту курсової роботи на різних етапах її написання та захисту.

Курсова робота є одним із видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням студента третього курсу денної та заочної форм навчання, що передбачає поглиблення й узагальнення здобутих знань, розвиток дослідницьких навичок, спроможності самостійного осмислення філологічної проблематики.

Цілями курсової роботи є формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра зі спеціальності 035 Філологія таких загальних та фахових компетентностей:

<i>Курсова робота з української мови</i>	<i>Курсова робота з української літератури та літературної критики</i>
Загальні компетентності	
ЗК 2: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; ЗК3: здатність спілкуватися	ЗК 1: здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 2: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в

<p>державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК4: здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК5: здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>ЗК6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК7: уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК8: здатність працювати в команді та автономно;</p> <p>ЗК10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК12: навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК13: здатність проведення досліджень на належному рівні.</p>	<p>розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;</p> <p>ЗК3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК4: здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК5: здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;</p> <p>ЗК6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК7: уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК8: здатність працювати в команді та автономно;</p> <p>ЗК10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК13: здатність проведення досліджень на належному рівні.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	
<p>ФК1: усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;</p> <p>ФК2: здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;</p> <p>ФК4: здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;</p> <p>ФК5: здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні</p>	<p>ФК1: усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;</p> <p>ФК7: здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;</p> <p>ФК8: здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;</p> <p>ФК9: усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;</p> <p>ФК10: здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;</p> <p>ФК16: літературознавча</p>

явища, а також знання про тенденції розвитку світового й українського літературного процесу;

ФК6: здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

ФК7: здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;

ФК8: здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

ФК9: усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;

ФК10: здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ФК11: здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення;

ФК12: здатність до організації ділової комунікації;

ФК13: лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження

компетентність передбачає: знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору; розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод і літературі; проблеми поезики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, Ю ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.

<p>комунікативної інтенції;</p> <p>ФК14: мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти;</p> <p>ФК15:інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або стимульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів текстів з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;</p> <p>ФК17:інтеракційна комунікативно-технічна компетенція передбачає: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.</p>	
--	--

Програмними результатами навчання при виконанні і захисті курсової роботи є:

<p><i>Курсова робота з української мови</i></p>	<p><i>Курсова робота з української літератури та літературної критики</i></p>
<p>ПРН1: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;</p> <p>ПРН2: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;</p>	

ПРН3: організувати процес свого навчання й самоосвіти;

ПРН5: співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо;

ПРН6: використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності;

ПРН7: розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

ПРН8: знати і розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

ПРН9: характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ПРН10: знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;

ПРН11: знати принципи, ехнології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;

ПРН12: аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

ПРН14: використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя;

ПРН15:здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ПРН16: знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

ПРН17: збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

ПРН19: мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології;

ПРН20: володіти іноземною мовою для письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

Основна мета виконання курсової роботи – стимулювати студентів до самостійного наукового пошуку, проводити власні спостереження, аналізувати матеріал, робити узагальнення, практично використовувати набуті теоретичні знання у своїй професійній діяльності, висловлювати власні думки, дотримуючись логіки викладу.

Написання курсових робіт спрямоване на виконання таких завдань:

- залучення студентів до самостійної роботи з фаховою літературою та до самостійного розв'язання наукових завдань;
- формування навичок пошуку необхідних джерел і матеріалів;

- закріплення та поглиблення знань, отриманих у процесі навчання;
- вироблення уміння аналізувати, систематизувати й узагальнювати науковий і практичний матеріал, критично його оцінювати, робити висновки;
- закріплення навичок аргументованого, логічного, грамотного викладу опрацьованого матеріалу.

Якість виконання, науковий рівень змісту курсової роботи, грамотність викладу, вміння студента під час захисту обґрунтувати й довести правомірність своїх міркувань та висновків визначають рівень підготовленості студента до наступного етапу навчання.

Підготовка курсової роботи є складним творчим процесом, який потребує застосування широкого кола знань та навичок і залежить від індивідуальних здібностей та переваг дослідника. Це вимагає поглибленого опрацювання не лише навчальної та наукової літератури, а й спеціальної, а саме: монографій, статей, тез доповідей, опублікованих у періодичних виданнях, наукових збірниках та матеріалах конференцій, круглих столів тощо.

Керівник курсової роботи надає допомогу в уточненні змісту теми, визначенні напрямку дослідження, складанні завдання для виконання курсової роботи, рекомендує основну та додаткову літературу, проводить регулярні індивідуальні або групові консультації; перевіряє роботу щодо правильності виконання консультованих ним питань із теми, робить зауваження, здійснює перевірку курсової роботи на унікальність, вирішує питання про можливість допуску до захисту, характеризує роботу за визначеними критеріями оцінки.

Теми курсових робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедр (у п'ятому семестрі – кафедрою української мови; у шостому семестрі – кафедрою української літератури, компаративістики і грінченкознавства) та затверджуються на засіданнях кафедр. Перелік рекомендованих тем курсових робіт для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» оприлюднюється на початку відповідного семестру.

Закріплення теми курсової роботи за студентом та призначення керівника затверджується протоколом засідання відповідних кафедр.

Загальний обсяг курсової роботи 20–25 сторінок. Вступ: 2–3 с.; перший розділ (теоретичний): 5–7 с.; другий розділ (практичний): 12–14 с.; висновки: 1–2 с.; список використаних джерел та літератури: 20–25 позицій.

З огляду на високі вимоги нормативних документів необхідно дотримуватися державних стандартів України щодо порядку подання окремих видів текстового матеріалу, таблиць та ілюстрацій. Курсова робота має бути чітко структурованою відповідно до вказаних нижче вимог оформлення.

Виконана робота має бути подана на кафедру не пізніше, ніж за 10 днів до дати захисту. Робота, подана пізніше вказаного терміну, може бути допущена

до захисту зі зниженням оцінки. Робота, з якою не був ознайомлений керівник, до захисту не допускається.

Для захисту рішенням кафедри створюється комісія, до складу якої входять викладачі кафедри. Орієнтовна кількість членів комісії – 3 особи.

Захист курсових робіт відбувається у встановлений кафедрою термін, у присутності студентів та комісії – наукового керівника і викладачів кафедри.

Усі курсові роботи перевіряють на плагіат за допомогою автоматизованої системи. Роботу, у якій встановлено факт плагіату або іншого порушення академічної доброчесності, до захисту не допускаються.

До захисту курсової роботи студент має підготувати стислу доповідь не більше, ніж на 10 хвилин виступу, що відповідає 5–6 сторінкам друкованого тексту.

Доповідь повинна відобразити актуальність обраної теми, мету дослідження, завдання, реферований зміст за розділами. Основну увагу в доповіді необхідно зосередити на дослідницькій частині роботи, яка містить власні спостереження, а також результати дослідження. Виступ завершують формулюванням висновків. Бажано під час виступу використовувати презентації, однак варто пам'ятати, що вони мають доповнювати, а не дублювати доповідь. Вимоги до презентації подано у Додатку 6.

Студент повинен також дати аргументовані лаконічні відповіді на критичні зауваження членів комісії з захисту, а також відповісти на питання, що ставляться йому під час захисту.

Обговорення результатів та оцінювання здійснюється комісією у присутності студентів. Студент, який не захистив курсову роботу, допускається, після її доопрацювання, до повторного захисту згідно з графіком ліквідації академічної заборгованості студентів.

Під час оцінювання курсових робіт враховуються актуальність теми, відповідність змісту курсової роботи темі, меті і завданням, що визначались у вступі, якість оформлення курсової роботи, вчасність подання роботи науковому керівнику, а також якість захисту.

Після захисту всіх курсових робіт члени комісії колегіально погоджують оцінки й оголошують їх у той же день і заповнюють відомість обліку успішності.

Принципи академічної доброчесності

При написанні курсової роботи дуже важливо дотримуватися правил академічної доброчесності, одне з них – уникнення академічного плагіату. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»).

Типовими проявами академічного плагіату є:

- дослівне запозичення тексту без оформлення його як цитати із посиланнями на джерело;

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення, примітки тощо) без посилання на джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнених ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- переклад наукового тексту без посилання на першоджерело.

З метою запобігання плагіату необхідно використовувати цитування, коли в роботі використовуються дані, взяті зі сторонніх джерел, а не отримані або створені безпосередньо автором.

При написанні курсової роботи варто пам'ятати:

- якщо думка автора наводиться дослівно, то її слід взяти в лапки;

- допускається перефразування цитати, зміна словоформ чи відмінків певних слів. У такому разі, цитата в лапки не береться, але в квадратних дужках обов'язково ставиться посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаної літератури, який додається до роботи);

- у списку використаної літератури завжди слід вказувати навіть ті джерела, які використовувалися під час підготовки роботи і вивчення теми, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел в роботі немає.

Виконання курсової роботи має відповідати положенням «Декларації про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта Київського університету імені Бориса Грінченка»

https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_student.pdf

Особливі вимоги виконання та захисту курсових робіт в умовах воєнного стану та карантинних обмежень

В умовах воєнного стану та карантинних обмежень загальні вимоги до виконання та захисту курсових робіт здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» залишаються чинними, проте можуть бути дещо зменшеними обсяги виконання та процедура захисту, а саме:

- обсяг курсової роботи може не перевищувати 20 сторінок, з відповідним пропорційним зменшенням текстів першого та другого розділів;

- позиції опрацьованої наукової літератури для написання курсової роботи можуть бути зменшені до 15–20 найменувань;

- процедура захисту курсової роботи відбувається дистанційно у форматі відеоконференції за допомогою сервісів ZOOM, Google Meet із забезпеченням присутності всіх членів комісії та групи здобувачів вищої освіти.

Інші вимоги до написання, оформлення курсової роботи та принципи академічної доброчесності залишаються незмінними.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес роботи над курсовим дослідженням поділяється на три основні етапи:

1) підготовчий етап (вибір теми, з'ясування об'єкта та предмета дослідження, визначення мети і завдань дослідження, бібліографічний пошук і вивчення літератури з проблеми, складання плану роботи);

2) етап роботи над змістом (написання вступу й основного тексту, формулювання висновків і рекомендацій, оформлення списку використаної літератури та додатків);

3) завершальний етап (удосконалення вступу та висновків до курсової роботи, оформлення списку джерел, редагування тексту, його доопрацювання з урахуванням зауважень наукового керівника, оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, скорочень, підготовка до захисту, захист роботи).

Важливим моментом на початковому етапі підготовки є розробка студентом концепції курсової роботи, тобто осмислення суті вибраної для вивчення проблеми, обґрунтування її актуальності й новизни, визначення основних напрямів дослідження і шляхів вирішення поставлених проблем.

Для того, щоб сформулювати концепцію дослідження, скласти план і графік його виконання, студенту необхідно знайти та опрацювати відповідну літературу. При цьому треба зосередити свою увагу на вивченні недостатньо розроблених аспектів теми. Після обговорення з науковим керівником попереднього вивчення основних джерел студент повинен підготувати план роботи та графік його виконання.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обов'язковими складовими елементами традиційної курсової роботи є:

- титульний аркуш (традиційний);
- зміст;
- перелік умовних скорочень (за необхідності);
- вступ;
- основна (дослідницька) частина;
- висновки;
- список використаної літератури;

Титульна сторінка містить таку інформацію: назва університету, назва кафедри, тема роботи, прізвище та ініціали студента і наукового керівника із зазначенням його звання й посади та календарний рік написання роботи (див. Додаток 1).

Зміст курсової роботи віддзеркалює її структуру із зазначенням сторінок (див. Додаток 2). Назви розділів роботи не повинні повторювати назву самої роботи. Нумерація розділів, підрозділів – арабська (1, 2, 3...). Номери розділів

можуть вказуватися окремим рядком над відповідним заголовком (РОЗДІЛ 1), після номера крапку не ставимо. Якщо назва розділу написано в одному рядку з номером цього розділу, то після номера ставимо крапку (РОЗДІЛ 1.).

Такі частини роботи, як ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ не нумеруються, але враховуються в загальній нумерації. Нумери сторінок починають проставляти, починаючи зі ВСТУПУ.

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, то може бути поданий окремим списком **Перелік умовних позначень**. Якщо ж спеціальні терміни, скорочення, символи вживаються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

У **Вступі** подається загальна характеристика роботи в рекомендованій нижче послідовності:

- *Актуальність теми* дослідження зумовлена важливістю поглибленого вивчення конкретної наукової проблеми відповідної наукової галузі. Необхідно кількома реченнями визначити наукову проблему, сформулювати її суть, вказати відомі і ще не розроблені аспекти предмету дослідження, оцінити тему з погляду її своєчасності, теоретичної і практичної значущості.

Для оформлення рекомендовано застосувати такі мовні кліше:

... підхід до вивчення ... сягає ідей ..., праць основоположника ... теорії ..., його послідовників ...

Водночас недостатнє вирішення окремих ... питань ... є потужним стимулом для уточнення окремих положень ... з огляду на ..., які потребують комплексного використання як загальнонаукових, так і спеціальних дослідних методів.

Важливого значення набуває питання

Однією з актуальних проблем ... сьогодні варто назвати

Серед проблем, пов'язаних із..., уважного ставлення дослідників останнім часом вимагає питання

У зв'язку з ... особливого значення набуває питання... .

Зацікавлення проблемою зумовлене... .

Тим часом відкритим залишається питання

- *Мета і завдання дослідження*

Мета роботи – це окреслений кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване все дослідження. Мету реалізують через конкретні завдання, які необхідно розв'язати в дослідженні.

Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення студентом поставленої мети. Завдання треба формулювати у формі переліку дій: *встановити..., обґрунтувати..., дослідити..., розробити..., з'ясувати..., проаналізувати..., розкрити..., розробити..., довести..., визначити...* тощо.

Для оформлення рекомендовано застосувати такі мовні кліше:

Метою роботи є спроба окреслити перспективи вивчення ..., враховуючи сучасні підходи до аналізу... .

Метою є встановлення специфіки ..., визначення ..., з'ясування типових механізмів формування

Метою роботи є виявлення і опис...

У курсовій роботі спробуємо проаналізувати ..., що допоможе глибше зрозуміти

У зв'язку з наявністю достатньої кількості досліджень, присвячених вивченню ..., ми зосередили нашу увагу на пошуку

Метою нашої розвідки є

Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: ...

- *Об'єкт і предмет дослідження*

Об'єкт дослідження – це обраний для наукового пошуку процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта і визначає тему роботи, наведену на титульному аркуші як її назва. Це окремі аспекти, властивості й відношення об'єкта, той поняттєвий, безпосередній аспект проблеми, що розглядають відповідно до певної мети як у теоретичному, так і в експериментальному планах. Об'єкт і предмет співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Зразок

Об'єктом дослідження є лемківський говір карпатської групи південно-західного наріччя.

Предметом дослідження є характерні ознаки мови лемків на рівні фонетики, лексики, морфології та синтаксису, що репрезентовані в діалектних словниках та аналізованих текстах пісень.

- *Матеріал дослідження*

Матеріал дослідження має свідчити про достовірність отриманих у роботі результатів.

Джерелом фактичного мовного матеріалу можуть бути словники різних типів; художні, наукові, газетні, публіцистичні, рекламні тексти. Комбіноване використання джерел різних типів збільшує достовірність результатів проведеного дослідження. Покликання на джерела фактичного матеріалу подаються у круглих дужках.

Зразок

Джерельною базою роботи стали матеріали діалектних словників української мови, а також фактичний матеріал, зібраний у трьох населених пунктах Львівської області: м. Дрогобич, с. Ропавське, м. Борислав.

Основна частина роботи складається з двох розділів. Кожен розділ має назву. Перший розділ – аналіз наукової літератури з обраної проблематики. Наступні розділи – опис проведеного дослідження. У кінці кожного розділу курсової роботи – стислі узагальнення щодо проаналізованого матеріалу та одержаних результатів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою. Матеріал, що викладається, має бути досить аргументованим і переконливим. У роботі треба уникати як зайвого

цитування, так і думок, ідей, висловів, не підтверджених відповідними покликання на джерела.

Для оформлення основної частини рекомендовано застосувати такі мовні кліше:

Теоретичне обґрунтування ... знаходимо у студіях

До теорії ... не раз зверталися

Проблемам ... присвячені праці

Унаслідок спеціальних досліджень було з'ясовано, що

Учення про ... знайшло відображення в

Заслугують на увагу і погляди на ... дослідника

Відомо, що... .

Відомі способи...

Широкого застосування набули... .

Проблемі... присвячена значна кількість публікацій.

Останнім часом цій проблемі надавали значної уваги в таких працях, як ...

Ми дотримуємося погляду, згідно з яким

Відзначимо той факт, що

Аналіз ... свідчить, що

З огляду на зазначене, видається перспективним

У такий спосіб ми й з'ясовуємо головний принцип, за яким

У світлі цих знакових відкриттів ... стає зрозумілим

Таку думку можна обґрунтувати тим, що

Наведені факти виявляють ... найважливіші риси ... специфіки

У **Висновках** подають систематизовані найважливіші результати аналізу, чітко формулюючи узагальнення одержаних результатів відповідно до поставлених завдань для досягнення мети дослідження.

Для оформлення Висновків рекомендовано застосувати такі мовні кліше:

Викладене вище дозволяє стверджувати, що

Висунуте нами припущення, що ..., знайшло підтвердження у проаналізованому матеріалі:

Викладене підтверджує спостереження дослідників, що у процесі

Проаналізований матеріал дозволяє твердити про

Можна з певністю твердити, що

Отже, аналіз ... продемонстрував

Це підтверджує загальновідому тезу про те, що

Список використаних джерел включається вся опрацьована автором роботи література незалежно від того, де вона надрукована: в окремому виданні, у збірнику, журналі, газеті тощо, а також без уваги на те, є чи немає в тексті роботи покликання на праці, що були використані автором під час роботи над темою.

Літературу треба розміщувати у списку в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. У списку використовується загальна нумерація використаної літератури, а не нумерація за розділами. Відомості про праці, які

включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами Державного стандарту (див. Додаток 3).

Правила оформлення курсової роботи

Курсова робота подається до захисту в друкованому вигляді. Роботу друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А-4 (210x297 мм) з використання текстового редактора Word:

- *шрифт* – *Times New Roman* (для значенневого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);

- *розмір* шрифту – *14*;

- *відстань* між рядками – *1,5* інтервали (до *30* рядків на сторінці);

- *верхній і нижній береги* – *20* мм, *лівий* – *30* мм, *правий* – не менше *15* мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою.

Вписувати в текст роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом або пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Текст роботи повинен бути ретельно відредагованим, усі дані, цитати та літературні джерела звірені автором роботи. Виявлений у роботі плагіат (використання чужих текстів без покликання на них) дає підстави оцінити представлену роботу на «незадовільно».

Кожну структурну частину роботи (ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) треба починати з нової сторінки (підрозділів, пунктів і підпунктів це не стосується).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Перелік умовних скорочень треба друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх детальне розшифрування.

Зразок

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

арк.	– аркуш
АУМ	– Атлас української мови
ВГ	– Волинські грамоти, XVI ст.
відм.	– відмінок
НБУ	– Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
пол.	– польська мова

Покликання в курсовій роботі варто подавати тільки у квадратних дужках, наприклад: [4]. Покликання на конкретні сторінки треба наводити після номера джерела через кому з маленької букви – “с.”, наприклад: [20, с. 5] . Якщо

покликання на кілька праць, їх розділяють крапкою з комою: [7, с. 8; 20, с. 31-33]. Це дає можливість перевірити вірогідність інформації, допомагає з'ясувати її зміст тощо.

Цитату беруть у лапки і обов'язково дають після неї покликання на джерело із зазначеним номером сторінки. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручування авторського тексту. Пропуски позначаються трьома крапками. Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, він не зберігається.

При згадуванні в тексті прізвищ ініціали ставляться перед прізвищем: О. В. Соколов, А. О. Ткаченко, І. Р. Вихованець, а не Соколов О. В., Ткаченко А. О., Вихованець І. Р., як це прийнято в списку використаної літератури.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Шкала відповідності оцінки

Таблиця 1

Оцінка ECTS	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного опрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Оцінку «відмінно» отримує студент, робота якого виконана самостійно та характеризується науковою достовірністю, глибиною й повнотою розкриття теми, творчим підходом, багатим фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків й узагальнень. У роботі чітко задекларовано особистий погляд автора.

Роботі притаманне чітке структурування: аналітичне визначення мети й завдань, об'єкта, предмета дослідження, елементів новизни та практичного значення, загальнонаукових і конкретно спеціальних методів дослідження.

Робота є композиційно завершеною. Зміст роботи відповідає плану. Використано різноманітні джерела інформації. Робота відзначається бездоганними орфографією, пунктуацією та стилістикою і оформлена згідно з вимогами. Обсяг відповідає визначеним нормам.

Під час захисту студент чітко формулює мету роботи та завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Уміло використовує систему аргументації під час відповіді на запитання. Студент виявляє високий рівень компетентності.

Оцінку «дуже добре» отримує студент, робота якого виконана самостійно та характеризується науковою достовірністю, глибиною та повнотою розкриття теми, творчим підходом, багатим фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків і узагальнень. У роботі відбита особиста думка автора. Робота є грамотною, оформленою згідно з вимогами. Обсяг відповідає визначеним нормам.

Трапляються незначні фактичні та мовленнєві помилки (недоречне використання деяких іншомовних термінів, декларування деяких положень без розгорнутого їх тлумачення тощо).

Під час захисту студент чітко формулює мету роботи та її завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Аргументовано відповідає на всі поставлені запитання. Студент виявляє достатній рівень компетентності.

Оцінку «добре» отримує студент, робота якого виконана самостійно. Вона характеризується достовірністю, розкриттям теми, творчим підходом, належним фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків та узагальнень. Подекуди помітне порушення послідовності викладу матеріалу, надмірне цитування або відсутність покликань на цитовані джерела.

У роботі є орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки. Обсяг відповідає визначеним нормам.

Під час захисту трапляються незначні фактичні та мовленнєві помилки.

Студент формулює мету роботи та її завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Аргументовано відповідає майже на всі поставлені запитання. Мовлення позначене загальним рівнем стилістичної культури.

Оцінку «задовільно» отримує студент, робота якого виконана самостійно. Актуальність теми, мета та завдання обґрунтовані частково, загальний зміст роботи недостатньо структурований і не зовсім відповідає плану. Робота тяжіє до описовості, інколи порушена логіка викладу матеріалу.

Є орфографічні, пунктуаційні, граматичні й стилістичні помилки. В оформленні роботи є недоліки. Обсяг роботи відповідає встановленим нормам.

Під час захисту студент недостатньо чітко формулює мету роботи та її завдання, не може чітко й доступно викласти зміст і зробити узагальнені висновки. Відповідь на запитання не завжди аргументована.

Оцінку «достатньо» отримує студент, робота якого виконана самостійно. Актуальність теми, мета та завдання обґрунтовані частково, загальний зміст роботи недостатньо структурований і не зовсім відповідає плану. Робота тяжіє до описовості, інколи порушена логіка викладу матеріалу. Трапляється механічне, неосмислене поєднання думок. Деякі фрагменти з підручників або спеціальних робіт переписано дослівно. Робота є схематичною. Наявні орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки.

В оформленні роботи простежуються значні недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам.

Під час захисту студент не може чітко сформулювати мету та завдання роботи, доступно викласти її зміст і зробити узагальнені висновки. Відповідь на запитання не завжди є аргументованою.

Оцінку «незадовільно з можливістю повторного складання» отримує студент у випадку, коли визначено тему роботи, помітна спроба обґрунтувати актуальність теми, мети та завдань. Проте робота не структурована, схематична. Матеріал не розкриває теми. В оформленні роботи є значні недоліки. Обсяг не відповідає встановленим нормам. Робота не рекомендована до публічного захисту.

Оцінку «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу (повторним написанням курсової роботи)» отримує студент у випадку, коли визначено тему роботи, помітна спроба обґрунтування актуальності теми, мети та завдань. Проте робота не структурована, схематична. Матеріал не розкриває теми. В оформленні роботи автор не дотримується визначених вимог. Обсяг не відповідає встановленим нормам. Робота не рекомендована до публічного захисту.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ (для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні положення

Протягом четвертого року навчання у восьмому семестрі студенти освітньої програми 035.01.01 «Українська мова і література» денної та заочної форм навчання виконують курсовий проєкт з прикладної філології. Випусковими кафедрами курсового проєкту з прикладної філології є кафедра української мови та кафедра української літератури, компаративістики і гринченкознавства. На виконання курсового проєкту з прикладної філології передбачено 30 годин (один кредит).

Мета методичних рекомендацій – надати студентам необхідну інформаційну допомогу щодо підготовки і захисту курсового проєкту з прикладної філології на різних етапах його реалізації.

Курсовий проєкт з прикладної філології є видом проєктної діяльності, яка втілює принцип навчання через дію. В основі проєкту лежить філологічна проблема, а метою виконання проєкту є пошук шляхів вирішення цієї проблеми.

Студенти четвертого курсу денної та заочної форм навчання можуть реалізувати такі типи проєктів:

➤ прикладні проєкти, які вирізняються чітко визначеним результатом діяльності його учасників (наприклад, проєкт рекомендаційного документа, проєкт словника, аргументоване пояснення того чи іншого мовного чи літературного явища тощо). Такі проєкти передбачають ґрунтовне осмислення структури, розподіл функцій між учасниками, оформлення результатів діяльності, їх подальшу презентацію та зовнішні відгуки;

➤ дослідницькі проєкти, що мають на меті організацію діяльності, спрямовану на розв'язання науково-пошукових та творчих завдань із заздалегідь невідомим результатом, і передбачають наявність певних етапів роботи (обґрунтування актуальності теми дослідження, предмета та об'єкта, визначення цілей та завдань, виявлення методів пошуку та джерел інформації, висунення гіпотези, визначення шляхів розв'язання проблеми, збір даних, їх аналіз і синтез, обговорення та оформлення отриманих результатів, виступ із повідомленням чи доповіддю, визначення нових проблем для подальшого аналізу);

➤ інформаційні проєкти, скеровані на популяризацію філологічного наукового і педагогічного знання;

➤ рольово-ігрові проекти, в яких учасники виконують певні ролі (літературних персонажів чи вигаданих героїв), зумовлені характером і змістом проекту, імітують соціальні чи ділові відносини, ускладнені гіпотетичними ігровими ситуаціями. Структура таких проектів тільки окреслюється й залишається відкритою до завершення роботи.

Цілями курсового проекту з прикладної філології є формування у здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра зі спеціальності 035 Філологія таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК 2: здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК3: здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК4: здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК5: здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

ЗК6: здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК7: уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК8: здатність працювати в команді та автономно;

ЗК9: здатності спілкуватися іноземною мовою;

ЗК10: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК11: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК12: навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ФК1: усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

ФК2: здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

ФК4: здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ФК6: здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

ФК7: здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту;

ФК8: здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

ФК9: усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;

ФК10: здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ФК11: здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення;

ФК12: здатність до організації ділової комунікації;

ФК13: лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК14: мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти;

ФК17:інтеракційна комунікативно-технічна компетенція передбачає: обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.

Програмними результатами навчання при виконанні і захисті курсового проекту з прикладної філології є:

ПРН1: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;

ПРН2: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

ПРН3: організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

ПРН5: співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо;

ПРН6: використовувати інформаційно-комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності;

ПРН7: розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;

ПРН8: знати і розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчається, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

ПРН9: характеризувати діалектні та соціальні різновиди української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію;

ПРН10: знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;

ПРН11: знати принципи, ехнології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами;

ПРН12: аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

ПРН14: використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному,

неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя;

ПРН15:здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

ПРН16: знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

ПРН17: збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання;

ПРН19: мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології;

ПРН20: володіти іноземною мовою для письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

Мета курсового проєкту з прикладної філології – виявити рівень підготовки студентів, їх загальні, професійні компетентності, ступінь готовності до розв'язання складних завдань та проблем у професійній діяльності, вміння застосовувати отримані знання в прикладних дослідженнях, у творчій та іншій суспільно корисній діяльності; удосконалення цих умінь і навичок; забезпечення практики пошукової діяльності; активізація навичок індивідуальної роботи, роботи в парах та малих групах.

Тематичне спрямування проєктів обговорюється на засіданнях кафедри української мови й кафедри української літератури, компаративістики та грінченкознавства; при цьому враховується наукова тема, яку розробляє кафедра, фахові інтереси студентів та викладачів, актуальність і новизна теми, наявність бази для її виконання.

Перелік рекомендованих тем курсових проєктів з прикладної філології для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» оприлюднюється на початку відповідного семестру.

Робота студентів над темою курсового проєкту з прикладної філології може бути індивідуальною або груповою. Склад групи студентів, які, відповідно до тематики проєкту, його завдань та обсягу, реалізуватимуть проєкт, узгоджується з керівником проєкту – викладачем кафедри. Орієнтовний склад групи студентів, які працюють над одним проєктом, – 5 осіб.

Закріплення теми проєкту за студентом/студентами та призначення керівника затверджується протоколом засідання відповідних кафедр.

Керівник проєкту впродовж усього періоду підготовки надає допомогу студенту/студентам, здійснює управління проєктом, формулює завдання виконавцям проєкту – студентам, визначає частку участі кожного студента у реалізації групового проєкту, контролює систематичність виконання усіх етапів роботи, ступінь самостійності виконання та завершеності проєкту.

Звітною документацією курсового проєкту з прикладної філології є пояснювальна записка. Загальний обсяг пояснювальної записки до курсового проєкту з прикладної філології – 15 сторінок (без додатків). Кількість опрацьованих наукових джерел для формулювання теоретичної бази проєкту – 25–30 позицій.

З огляду на високі вимоги нормативних документів необхідно дотримуватися державних стандартів України щодо порядку подання окремих видів текстового матеріалу, таблиць та ілюстрацій. Звітність з курсового проєкту має бути чітко структурованою, із дотриманням нижче вказаних вимог щодо оформлення.

Звітна документація щодо курсового проєкту має бути подана на кафедру не пізніше, ніж за 10 днів до дати захисту. Матеріали, подані пізніше вказаного терміну, можуть бути допущені до захисту зі зниженням оцінки. Робота, з якою не був ознайомлений керівник, до захисту не допускається.

Для захисту рішенням кафедри створюється комісія, до складу якої входять викладачі кафедри. Орієнтовна кількість членів комісії – 3 особи.

Захист курсових проєктів з прикладної філології відбувається у встановлений кафедрою термін, у присутності студентів та комісії – наукового керівника проєкту і викладачів кафедри.

Тексти звітної документації перевіряють на плагіат за допомогою автоматизованої системи. Роботу, у якій встановлено факт плагіату або іншого порушення академічної доброчесності, до захисту не допускаються.

Незважаючи на групову роботу студентів у реалізації курсового проєкту з прикладної філології, кожен студент готує свою звітну документацію, в якій описує свою частку участі у колективній проєктній діяльності.

До захисту курсового проєкту студент/студенти має підготувати стислу доповідь не більше, ніж на 10 хвилин виступу, що відповідає 5–6 сторінкам друкованого тексту.

Доповідь повинна відобразити актуальність обраної теми, мету дослідження, завдання, реферований зміст за розділами. Основну увагу в доповіді необхідно зосередити на дослідницькій частині роботи, яка містить власні спостереження, а також результати проєктної діяльності. Виступ завершують формулюванням висновків. Бажано під час виступу використовувати презентації, однак варто пам'ятати, що вони мають доповнювати, а не дублювати доповідь. Вимоги до презентації подано у Додатку 6.

Студент повинен також дати аргументовані лаконічні відповіді на критичні зауваження членів комісії з захисту, а також відповісти на питання, що ставляться йому під час захисту.

Обговорення результатів та оцінювання здійснюється комісією у присутності студентів. Студент/студенти, який/які не захистив/ не захистили результати курсового проєкту з прикладної філології, допускається/допускаються, після його доопрацювання, до повторного захисту згідно з графіком ліквідації академічної заборгованості.

Під час оцінювання курсових проєктів з прикладної філології враховуються актуальність теми, відповідність змісту курсового проєкту заявленій темі, меті і завданням, що визначались у вступі, якість оформлення звітної документації, доцільність обрання методів пошукової роботи; рівень обробки та узагальнення отриманих результатів; вчасність подання роботи науковому керівнику, а також якість захисту.

Після захисту всіх проєктів з прикладної філології члени комісії колегіально погоджують оцінки і оголошують їх у той же день і заповнюють відомість обліку успішності.

Принципи академічної доброчесності

При реалізації курсового проєкту та оформленні звітної документації дуже важливо дотримуватися правил академічної доброчесності, одне з них – уникнення академічного плагіату. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»).

Типовими проявами академічного плагіату є:

- дослівне запозичення тексту без оформлення його як цитати із посиланнями на джерело;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення, примітки тощо) без посилання на джерело;
- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнених ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;
- переклад наукового тексту без посилання на першоджерело.

З метою запобігання плагіату необхідно використовувати цитування, коли в роботі використовуються дані, взяті зі сторонніх джерел, а не отримані або створені безпосередньо автором.

При написанні звітної документації варто пам'ятати:

- якщо думка автора наводиться дослівно, то її слід взяти в лапки;
- допускається перефразування цитати, зміна словоформ чи відмінків певних слів. У такому разі, цитата в лапки не береться, але в квадратних дужках обов'язково ставиться посилання на джерело (його порядковий номер зі списку використаної літератури, який додається до роботи);
- у списку використаної літератури завжди слід вказувати навіть ті джерела, які використовувалися під час підготовки роботи і вивчення теми, навіть якщо прямих посилань чи цитувань цих джерел в роботі немає.

Виконання курсового проєкту має відповідати положенням «Декларації про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта Київського університету імені Бориса Грінченка»

https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2016/declaratsiia_student.pdf

Особливі вимоги виконання та захисту курсового проєкту з прикладної філології в умовах воєнного стану та карантинних обмежень

В умовах воєнного стану та карантинних обмежень загальні вимоги до виконання та захисту курсових проєктів з прикладної філології здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» залишаються чинними, проте можуть бути дещо зменшеними обсяги виконання та процедура захисту, а саме:

- кількість завдань курсового проєкту може бути зведена до двох;
- позиції опрацьованої наукової літератури для формулювання теоретичної бази проєкту можуть бути зменшені до 15–20 найменувань;
- процедура захисту курсового проєкту з прикладної філології відбувається дистанційно у форматі відеоконференції за допомогою сервісів ZOOM, Google Meet із забезпеченням присутності всіх членів комісії та групи здобувачів вищої освіти.

Інші вимоги до реалізації курсового проєкту, оформлення звітної документації та принципи академічної доброчесності залишаються незмінними.

ДОРОЖНЯ КАРТА РОБОТИ НАД ПРОЄКТОМ

Практика організації та реалізації проєктної діяльності зі студентами закладів вищої освіти дозволяє виділити такі її основні етапи: підготовчий (змістовий та технологічний аспект), планування проєктної діяльності (постановка проблеми, розробка та планування певної дії), дослідження проблеми та вибору шляху її розв'язання; діяльнісний (розв'язання проблеми, реалізація дії); презентація результатів; рефлексійний (оцінка та аналіз отриманих результатів).

Покрокова дорожня карта роботи над курсовим проєктом з прикладної філології:

1. Обрати тему для підготовки проєкту.
2. Дослідити стан обраної проблеми, проаналізувати останні дослідження.
3. Провести дослідження, за необхідності провести опитування або використати наявні результати.
4. Обґрунтувати актуальність проблеми, яка була виявлена під час дослідження, розкривши: *проблему* (на вирішення якої буде спрямовано проєкт); *цільову аудиторію*; *причини проблеми*; *наслідки проблеми та її масштаби*; *ризики*; *хто вже здійснював спроби вирішити цю проблему*, та які результати отримано.
5. Обґрунтувати мету реалізації проєкту. При визначенні мети проєкту варто використовувати слова, які вказують на результативність завершеного процесу: *підготувати*, *впровадити*, *організувати*, *збільшити*, *виготовити*, *апробувати*.

6. Розробити та обґрунтувати план дій для вирішення визначеної проблеми.
7. Визначити очікувані результати.
8. Проєкт обов'язково подається до захисту.
9. До проєкту додається пояснювальна записка.

Проєкти мають бути виконані із дотриманням нижче вказаних вимог:

- об'єктивне висвітлення сучасного стану проблеми з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- актуальність та новизна дослідження;
- практична цінність та оригінальність проєкту;
- обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

ВИМОГИ ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ДО КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Пояснювальна записка до курсового проєкту з прикладної філології – докладний опис та детальне обґрунтування реалізованої здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» проєктної діяльності з метою розв'язання/подолання філологічної проблеми, здійснене на основі здобутих теоретичних знань та практичних навичок, у якому втілено сучасні наукові погляди. Курсовий проєкт з прикладної філології демонструє наукову та фахову зрілість студента, відзначається актуальністю, новизною, переконливістю, аргументованістю та демонструє здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі української філології, що передбачає застосування принципів і методів філологічного дослідження.

Загальними вимогами до викладу матеріалу у пояснювальній записці є чіткість побудови, логічна послідовність, переконлива аргументація, точність у визначеннях і формулюваннях, конкретність у викладенні результатів роботи, обґрунтування висновків та рекомендацій.

Структура Пояснювальної записки до курсового проєкту з прикладної філології повинна мати такі обов'язкові складові частини:

- титульна сторінку
- зміст;
- перелік умовних позначень (за потреби);
- вступ
- опис специфікації проєктної роботи;

- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

Титульна сторінка містить таку інформацію: назва університету, назва кафедри, тему курсового проєкту, прізвище та ініціали студента і наукового керівника із зазначенням його звання й посади та календарний рік написання роботи (див. Додаток 4).

Зміст пояснювальної записки курсового проєкту віддзеркалює її структуру із зазначенням сторінок (див. Додаток 5).

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, то може бути поданий окремим списком **Перелік умовних позначень**. Якщо ж спеціальні терміни, скорочення, символи вживаються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

У **Вступі** подається загальна характеристика роботи в рекомендованій нижче послідовності:

- **Обґрунтування проєкту з визначенням його актуальності.** Необхідно кількома реченнями визначити наукову проблему, сформулювати її суть, вказати відомі і ще не розроблені аспекти, оцінити тему з погляду її своєчасності, теоретичної і практичної значущості.

- **Теоретична база проєкту.** Ця частина пояснювальної записки містить аналіз теоретичних засад реалізації проєкту та обґрунтування методів і шляхів його реалізації.

- **Мета і завдання курсового проєкту з прикладної філології.**

Мета роботи – це окреслений кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване все дослідження. Мета реалізується через конкретні завдання, які необхідно розв’язати під час проєктної роботи.

Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення студентом поставленої мети. Завдання треба формулювати у формі переліку дій: *встановити...*, *обґрунтувати...*, *дослідити...*, *розробити...*, *з’ясувати...*, *проаналізувати...*, *розкрити...*, *розробити...*, *довести...*, *визначити...* тощо.

- **Джерела фактів.**

Матеріал дослідження має свідчити про достовірність отриманих у роботі результатів.

Джерелом фактичного мовного матеріалу можуть бути словники різних типів; художні, наукові, газетні, публіцистичні, рекламні, медійні тексти, результати опитувань, різного роду філологічних експериментів тощо. Комбіноване використання джерел різних типів збільшує достовірність результатів проведеного дослідження. Покликання на джерела фактичного матеріалу подаються у круглих дужках.

Зразок

Джерельною базою роботи стали матеріали діалектних словників української мови, а також фактичний матеріал, зібраний у трьох населених пунктах Львівської області: м. Дрогобич, с. Ропавське, м. Борислав.

- *Технічні і програмні засоби.* Ця частина пояснювальної записки містить характеристику усіх допоміжних засобів та інструментів, які було використано у ході реалізації курсового проекту з прикладної філології, методів і шляхів його реалізації.
- *Сфера застосування.* Необхідно кількома реченнями описати сферу впровадження результатів проекту.

У *Описі специфікації проекту* висвітлюють ідейно-смісловий задум проектної роботи з прикладної філології, риси досліджуваної аудиторії, особливості мовного чи літературного явища, специфіку впровадження проекту, інші характеристики проекту.

Ця частина може містити схеми, зображення, таблиці, іншу необхідну інформацію (покликання на аудіо- та відео файли), що вказує на специфікацію проекту. Такі матеріали можуть бути розміщені у мережі інтернет або на Google диску студента/студентів, які реалізовували проект, із вільним доступом до них інших студентів академічної групи, викладачів, членів комісії з захисту курсових проектів.

Висновки. У цій частині подають систематизовані найважливіші результати реалізації проекту з прикладної філології, чітко формулюючи узагальнення одержаних результатів відповідно до поставлених завдань для досягнення мети проектної роботи.

У *Список використаних джерел* включається вся опрацьована автором/авторами курсового проекту література незалежно від того, де вона надрукована: в окремому виданні, у збірнику, журналі, газеті тощо, а також без уваги на те, є чи немає в тексті роботи покликання на праці, що були використані автором під час роботи над темою.

Літературу розміщують списком в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. У списку використовується загальна нумерація використаної літератури, а не нумерація за розділами. Відомості про праці, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами Державного стандарту (див. Додаток 3).

Пояснювальна записка до курсового проекту з прикладної філології подається до захисту в друкованому вигляді. Роботу друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А-4 (210x297 мм) з використання текстового редактора Word:

- *шрифт* – *Times New Roman* (для значенневого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);
- *розмір шрифту* – 14;

- відстань між рядками – 1,5 інтервали (до 30 рядків на сторінці);
- верхній і нижній *береги* – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – не менше 15 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту пояснювальної записки повинна бути однаковою.

Вписувати в текст пояснювальної записки окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом або пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Текст пояснювальної записки повинен бути ретельно відредагованим, усі дані, цитати та літературні джерела звірені автором роботи. Виявлений у роботі плагіат (використання чужих текстів без покликання на них) дає підстави оцінити представлену роботу на «незадовільно».

Кожну структурну частину роботи (ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, ОПИС СПЕЦИФІКАЦІЇ ПРОЄКТУ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) треба починати з нової сторінки (підрозділів, пунктів і підпунктів це не стосується).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами.

Перелік умовних скорочень треба друкувати двома колонками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – їх детальне розшифрування.

Зразок

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

арк.	– аркуш
АУМ	– Атлас української мови
ВГ	– Волинські грамоти, XVI ст.
відм.	– відмінок
НБУ	– Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
пол.	– польська мова

Покликання в тексті пояснювальної записки варто подавати тільки у квадратних дужках, наприклад: [4]. Покликання на конкретні сторінки треба наводити після номера джерела через кому з маленької букви – “с.”, наприклад: [20, с. 5] . Якщо покликання на кілька праць, їх розділяють крапкою з комою: [7, с. 8; 20, с. 31-33]. Це дає можливість перевірити вірогідність інформації, допомагає з’ясувати її зміст тощо.

Цитату беруть у лапки і обов’язково дають після неї покликання на джерело із зазначеним номером сторінки. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручування авторського тексту. Пропуски позначаються трьома крапками. Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, він не зберігається.

При згадуванні в тексті прізвищ ініціали ставляться перед прізвищем: О. В. Соколов, А. О. Ткаченко, І. Р. Вихованець, а не Соколов О. В., Ткаченко А. О., Вихованець І. Р., як це прийнято в списку використаної літератури.

ІНШІ ФОРМИ ЗВІТНОСТІ ПРО ПІДГОТОВКУ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Звітна документація про реалізацію курсового проєкту з прикладної філології здобувачами освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія освітньої програми освітньої програми: 035.01.01 «Українська мова і література» може бути подана у вигляді наукової статті для електронного видання «Молода наука», заснованого Факультетом української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, основною метою якого є висвітлення результатів наукових досліджень здобувачів усіх рівнів освіти, різних поглядів на актуальні наукові проблеми в галузі філології, теорії і методики навчання.

Важливою умовою прийняття статті до друку є наявність оригінальних наукових результатів, які раніше ніде не публікувалися.

Усі статті, які надходять до редакційної колегії, спрямовуються за профілем дослідження рецензентам. Якщо рецензент рекомендує доопрацювати статтю, то вона повертається авторові з пропозицією врахувати зауваження та підготувати оновлений варіант рукопису. До відредагованої статті автор додає листа з відповідями на зауваження та пояснює всі зміни, які було зроблено. Виправлений варіант повторно подається рецензентові для прийняття остаточного висновку про можливість публікації.

Керівник курсового проєкту упродовж усього періоду написання статті надає консультативну допомогу студенту, контролює систематичність виконання усіх етапів роботи, ступінь самостійності виконання та завершеність дослідження.

Стаття має бути подана на рецензування в кінці квітня поточного навчального року з обов'язковим урахуванням усіх побажань керівника курсового проєкту.

Вимоги до оформлення змісту рукопису:

Стаття має містити такі елементи:

- постановка проблеми в контексті сучасної філологічної науки;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання означеної проблеми і, на які опирається автор;
- виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням авторських положень;

– висновки й перспективи подальших розвідок у визначеному напрямі.

Усі перелічені складники повинні бути зазначені в тексті.

Загальні й технічні вимоги до оформлення авторського оригіналу:

- орієнтовний обсяг: 4–7 сторінок (з анотацією і списком використаних джерел кирилицею та латиницею);
- формат: А 4;
- набір тексту здійснюється у форматі Microsoft Word;
- розміри полів: ліворуч, праворуч, згори та знизу – 2 см;
- гарнітура: Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5;
- абзацний відступ: 1,25 см;
- вирівнювання: по ширині;
- покликання на цитовані джерела потрібно подавати у круглих дужках, у яких зазначаються прізвище автора, рік видання, сторінка, наприклад: (Караман, 2016: 45); якщо два джерела з покликанням на сторінки: (Караман, 2016: 45; Пентилюк, 2014: 33); якщо перелік джерел: (Караман, 2016; Омельчук, 2017; Пентилюк, 2014) тощо;
- у тексті статті слід чітко розмежовувати графічні знаки «тире» (... – ...) та «дефіс» (... - ...); використовувати однотипні лапки («...»);
- приклади, ілюстративний матеріал необхідно позначати курсивом;
- не допускається ставити абзацний відступ пробілами та клавішею Tab і робити зайві пробіли під час форматування статті;
- між ініціалами і прізвищем, між ініціалами та в інших випадках, коли неприпустимим є перенос між рядками, необхідно використовувати нерозривний пробіл (комбінація клавіш Shift+Ctrl+пробіл);
- таблиці, малюнки та світлини – чорно-білі, відцентровані, розміром не більше встановлених меж сторінки;
- список використаних джерел не повинен перевищувати 10 позицій.

Послідовність розташування матеріалів:

- назва статті (відцентровано, великими літерами, шрифт напівжирний, наприклад: ЛЕКСИЧНІ ОДИНИЦІ МІКРОСИСТЕМИ «РОСЛИНИ» В УКРАЇНСЬКИХ ГОВІРКАХ ЗАКАРПАТТЯ);
- прізвище ім'я та по батькові автора, курс, група, спеціальність, установа (через рядок після назви статті, вирівнювання за шириною рядка, напівжирний курсив, наприклад: *Андрійченко Катерина Петрівна*, студентка VI курсу (групи УМЛБ-1-22-4.0д.), спеціальності «Філологія» Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.);
- ініціали й прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада наукового керівника, установа (після слів *науковий керівник*: звичайний шрифт, вирівнювання за шириною рядка, наприклад: *Науковий керівник*: Л. М. Овсієнко, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.);
- анотація та ключові слова (до 7 слів) українською мовою (через два рядки після інформації про наукового керівника, без слова «анотація», обсяг –

не менше 300 друкованих знаків без пробілів; шрифт – Times New Roman, 12 кегль, курсив);

– текст статті (через два рядки після анотації, за вищезазначеними вимогами до оформлення змісту рукопису);

– список використаних джерел (через два рядки після тексту статті, за абеткою. Для оформлення списку джерел слід використовувати АРА стиль. Інформація щодо міжнародного стандарту АРА є на сайті НБУВ: <http://nbuv.gov.ua/node/9296>). Також див.: АРА Citation Style (<https://www.library.cornell.edu/research/citation/apa>). Оформити цитування відповідно до стилю АРА можна на сайті онлайн-автоматичного формування покликань: <http://www.citationmachine.net/apa/cite-a-book>; <http://www.bibme.org/apa/book-citation/manual>);

– транслітерація (через один рядок після списку використаних джерел, за абеткою, скориставшись онлайн сервісами; джерела іноземною мовою не транслітеруються).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні

Оцінка ECTS	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного опрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Оцінку «відмінно» отримує студент, курсовий проєкт якого виконаний самостійно та характеризується науковою достовірністю, глибиною й повнотою розкриття теми, творчим підходом, багатим фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків й узагальнень. У курсовому проєкті чітко задекларовано особистий погляд автора.

Пояснювальній записці притаманне чітке структурування відповідно до вимог; пояснювальна записка є композиційно завершеною: обґрунтовано актуальність, теоретичну базу, мету і завдання курсового проєкту, джерела фактичного матеріалу, технічне забезпечення проєкту, сферу його упровадження. Пояснювальна записка відзначається бездоганними орфографією, пунктуацією та стилістикою і оформлена згідно з вимогами. Обсяг відповідає визначеним нормам.

Під час захисту студент чітко формулює мету роботи та завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Уміло використовує систему аргументації під час відповіді на запитання. Студент виявляє високий рівень компетентності.

Оцінку «дуже добре» отримує студент, курсовий проєкт якого виконаний самостійно та характеризується науковою достовірністю, глибиною й повнотою розкриття теми, творчим підходом, багатим фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків й узагальнень. У курсовому проєкті задекларовано особистий погляд автора.

Пояснювальна записка має незначні огріхи структурування і композиції, але в цілому відповідає вимогам. Її текст оформлено грамотно, проте трапляються незначні фактичні та мовленнєві помилки (недоречне використання деяких іншомовних термінів, декларування деяких положень без розгорнутого їх тлумачення тощо). Обсяг відповідає визначеним нормам.

Під час захисту студент чітко формулює мету проєктної діяльності та її завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Аргументовано відповідає на всі поставлені запитання. Студент виявляє достатній рівень компетентності.

Оцінку «добре» отримує студент, курсовий проєкт якого виконаний самостійно. Він характеризується достовірністю, розкриттям теми, творчим підходом, належним фактичним матеріалом, самостійно дібраними аргументованими прикладами, кількість яких достатня для обґрунтованих висновків та узагальнень. Подекуди помітне порушення послідовності викладу матеріалу, надмірне цитування або відсутність покликань на цитовані джерела.

Пояснювальна записка містить орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки. Обсяг відповідає визначеним нормам.

Під час захисту трапляються незначні фактичні та мовленнєві помилки.

Студент формулює мету роботи та її завдання, коротко й доступно викладає зміст і робить узагальнені висновки. Аргументовано відповідає майже

на всі поставлені запитання. Мовлення позначене загальним рівнем стилістичної культури.

Оцінку «задовільно» отримує студент, курсовий проєкт якого виконаний самостійно. Актуальність теми, мета та завдання обґрунтовані частково, пояснювальна записка недостатньо структурована і не зовсім відповідає змісту виконаної роботи. Виклад результатів проєктної діяльності тяжіє до описовості, інколи порушена логіка викладу матеріалу.

У пояснювальній записці є орфографічні, пунктуаційні, граматичні й стилістичні помилки, в її оформленні є недоліки. Обсяг роботи відповідає встановленим нормам.

Під час захисту студент недостатньо чітко формулює мету курсового проєкту з прикладної філології та його завдання, не може чітко й доступно викласти зміст і зробити узагальнені висновки. Відповідь на запитання не завжди аргументована.

Оцінку «достатньо» отримує студент, курсовий проєкт якого виконаний самостійно. Актуальність проєктної роботи, мета та завдання обґрунтовані частково, пояснювальна записка недостатньо структурована і не зовсім відповідає вимогам. Робота тяжіє до описовості, інколи порушена логіка викладу матеріалу. Трапляється механічне, неосмілене поєднання думок. Деякі фрагменти з підручників або спеціальних робіт переписано дослівно. Робота є схематичною. Наявні орфографічні, пунктуаційні, граматичні та стилістичні помилки.

В оформленні пояснювальної записки простежуються значні недоліки. Обсяг відповідає встановленим нормам.

Під час захисту студент не може чітко сформулювати мету та завдання роботи, доступно викласти її зміст і зробити узагальнені висновки. Відповідь на запитання не завжди є аргументованою.

Оцінку «незадовільно з можливістю повторного складання» отримує студент у випадку, коли визначено тему курсового проєкту з прикладної філології, помітна спроба обґрунтувати актуальність, мети та завдань. Проте робота не структурована, схематична. Пояснювальна записка не розкриває теми. В оформленні пояснювальної записки є значні недоліки. Обсяг не відповідає встановленим нормам. Робота не рекомендована до публічного захисту.

Оцінку «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу (повторним написанням курсової роботи)» отримує студент у випадку, коли визначено тему курсового проєкту з прикладної філології, помітна спроба обґрунтування актуальності теми, мети та завдань. Проте робота не структурована, схематична. Матеріал не розкриває теми. В оформленні роботи автор не дотримується визначених вимог. Обсяг не відповідає встановленим нормам. Робота не рекомендована до публічного захисту.

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови

**КОНТРАСТ ЯК ЕКСПРЕСИВНО-ВИРАЖАЛЬНИЙ ЗАСІБ У МОВІ
ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ Ю. АНДРУХОВИЧА**

КУРСОВА РОБОТА

за освітньою програмою 035.01.01 «Українська мова та література»

Виконала:

Василенко Марія Григорівна

студентка III курсу

групи УМЛБ-1-22-4.0д

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Вінтонів Т. М.

Допущено до захисту:

Завідувач кафедри _____

Протокол засідання кафедри №

« _____ » _____ 2023 р.

Робота захищена:

« _____ » _____ 2023 р.

оцінкою « _____ »

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ	Стор.
Вступ ...	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	5
1.1. Назва підрозділу	5
1.2. Назва підрозділу	9
Висновки до першого розділу	14
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	15
2.1. Назва підрозділу	15
2.2. Назва підрозділу	18
Висновки до другого розділу	21
ВИСНОВКИ	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	24
ДОДАТКИ (за необхідності)	

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Оформлення списку використаних джерел повинно відповідати вимогам Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. (ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Нац. Стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с.).

Джерела треба розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Джерела іноземними мовами наводять після всіх українськомовних праць; спочатку – кирилицею (болгарська, сербська та ін.), потім – латиною (англійська, польська, та ін.).

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЦИТОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Монографія

(одноосібна або така, що має кількох авторів):

Масенко Л. М. Мова радянського тоталітаризму. Київ : Кліо, 2017. 240 с.

Вінтонів М., Бортун К. Структурно-семантичні типи та функції імперативних висловлень у публіцистичному й офіційно-діловому стилях. Монографія. Біла Церква : Авторитет, 2020. 201 с.

Праця, що в бібліографії фіксується за назвою:

Говірка села Машеве Чорнобильського району. Ч. 1 : Тексти. Уклад. : Ю. І. Бідношия, Л. В. Дика. Київ : Довіра, 2003. 456 с.

Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду : документи і матеріали. Упор. : Л. Масенко, В. Кубайчук, О. Демська-Кульчицька. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 399 с.

Розділ із книги / колективної монографії:

Ніка О. Полемічні тексти як віддзеркалення діалогічності. *Модус у староукраїнській літературній мові другої половини XVI – першої половини XVII ст.* Київ , 2009. С. 157–189.

Багатотомне видання:

Етимологічний словник української мови: В 7 т. – Т. 2: Д–Копці. Ред. кол.: О. С. Мельничук (гол. ред.), В. Т. Коломієць, О. Б. Ткаченко. АН УРСР. Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наукова думка, 1985. 572 с.

Стаття в періодичному виданні:

Видайчук Т. Л. Історія української мови у вимірах освітнього процесу початку ХХ століття. *Мова: класичне-модерне-постмодерне*. № 7, 2021. С. 50–67.

Енциклопедія і словник:

Фразеологія перекладів Миколи Лукаша : словник-довідник. Упор. : О. Скопненко, Т. Цимбалюк. Київ : Довіра, 2002. 734 с.

Дисертація:

Русаченко Н. П. Морфонологічні процеси у словозміні та словотворі староукраїнської мови другої половини XVI–XVIII ст. : дис. канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» ; НАН України, Ін-т української мови. Київ, 2004. 231 с.

Автореферат дисертації:

Стишов О. А. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі та в словотворі української мови кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації) : автореф. дис. ... д-ра філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» ; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні. Київ, 2003. 33 с.

Електронне джерело:

Кадочнікова О. Синтаксис сучасної української літературної мови: збірник вправ і завдань. К., НаУКМА, 2015 р. 110 с. URL : <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/7518>.

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови

**ЛІНГВІСТИЧНА ЕКСПЕРТИЗА НАЗВ ВУЛИЦЬ МІСТА КИЄВА
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

до курсового проєкту з прикладної філології
за освітньою програмою 035.01.01 «Українська мова та література»

Виконала:

Гурневич Катерина Михайлівна

студентка IV курсу

групи УМЛБ-1-21-4.0з

Науковий керівник:

доктор філологічних наук, професор,

завідувач кафедри української мови

Вінтонів М.О.

Допущено до захисту:

Завідувач кафедри _____

Протокол засідання кафедри №

« _____ » _____ 2023 р.

Захищено:

« _____ » _____ 2023 р.

оцінкою « _____ »

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ
КУРСОВОГО ПРОЄКТУ З ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
ОПИС СПЕЦИФІКАЦІЇ ПРОЄКТУ	9
ВИСНОВКИ	12
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	14
ДОДАТКИ (за необхідності)	

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО СТВОРЕННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ НА ЗАХИСТ

Титульний слайд презентації

Титульний слайд презентації містить:

- найменування вищого навчального закладу, де виконана презентація;
- назва презентації;
- прізвище, ім'я, по батькові автора; група, курс;
- місто і рік.

Зміст

Короткий зміст подають на другому слайді презентації. Він містить найменування питань, які будуть висвітлені в презентації.

Вимоги до оформлення основної частини презентації

Презентація повинна містити не менше 10 слайдів та не більше 15 слайдів, мати науковий стиль, тобто чітке оформлення фону слайдів (кольорове оформлення слайдів не забороняється). У презентації повинні бути рисунки, схеми або зображення, таблиці, діаграми (в залежності від тематики).

Слайд з висновками

Заключна частина презентації – висновки. Це коротке резюме виконаної презентації. Бажано на слайді подати висновки по пунктах у стислому вигляді. Викладаються найбільш важливі результати, що отримані в процесі роботи над темою презентації. Висновки повинні бути представлені одним слайдом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Грипич С. Н., Буракова Л. М. Науково-дослідницька діяльність : навч. посіб. Київ : Видавничий дім “Кондор”, 2021. 288 с.

Довмонтovich Н.Г. Проектна діяльність як засіб формування самоосвітньої компетентності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»*. Вип. 1(40). С.92–95.

ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення і правила складання. Київ: Держспоживстандарт України, 2016. 20 с.

Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису використаних джерел та References (з урахуванням національного стандарту України ДСТУ 8302:2015) / авт.-упоряд. В. М. Головчак, Л. М. Слободян, В. Д. Яремко. Івано-Франківськ : ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2021. 16 с.

Потапчук О. Особливості проектної діяльності студентів в навчальному процесі закладів вищої освіти. *Молодь і ринок*. № 2(169), 2019. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/162724>